

# Mahjas Weefis.

Ar paška wifuschehliga augsta Keisara wehleschanu.

28. gada-

gahjums.



Mahjas Weefis isnahk weenreis pa nedetu.

Makfa ar peefubstifchanu par pasi:  
Ar Peelikumu: par gadu 2 r. 35 l.  
bes Peelikuma: par gadu 1 " 60 "  
Ar Peelikumu: par 1/2 gadu 1 " 25 "  
bes Peelikuma: par 1/2 gadu " 85 "

Makfa bes peefubstifchanas Riga:  
Ar Peelikumu: par gadu 1 r. 75 l.  
bes Peelikuma: par gadu 1 " " "  
Ar Peelikumu: par 1/2 gadu " 90 "  
bes Peelikuma: par 1/2 gadu " 55 "

Mahjas Weefis teel isdais festdeenahm  
no plsti. 10 fahlot.

Makfa par fludinashanu:  
par weenas slejas smaltu rakstu (Petit)-  
rindu, jeb to weetu, lo tahda rinda centem,  
makfa 8 tap.

Medalija un ekspedizija Riga,  
Ernst Plates bilshu- un grahmanu-dru-  
latawa un burtu-sektuve pee Pehtera  
basnizas.

Mahditajs. Jaunalahs sinas. — Telegrafa sinas. — Gelfshemes sinas: Riga, Dubulti, Olaine, Jaun-Latzene, No Lihnuscheem, Is Zehsim, Jelgawa, Rabe, Maskawa, Saratowa, Pinea, Warschawa. — Ahrsemes sinas: Politikas pahrsfats, Franziya, Anglija, Damaskus, Seemel-Amerika, Wisaugstalais Manifestis. — Peelikuma: Dailneela fapnis, Sagtee dimanti, Graudi un seedi.

## Keisara Majestetes usruna.

21. majā pehz pusdeenās tā Kreewijas semneeku weetneekem pee fwehtas Kronefchanas klast bijuscheem pagasta wezakeem (lahdeem 630 pawisam) bija tas gods, tikt pameloteem Petrowfklas pili. Ap pulksten 3 eeradahs augstahs Keisaru Majestetes ar Sameem augsteem behrneem un gahja garam rindā nostahjuscheem pagasta wezakeem. Tad Keisara Majestete peefauza wifus jehos pagasta wezakus pee Sewis un tos usrunaja (pehz „Waldibas Wehstnescha“ sinojuma) schahdeem wahrdeem:

Keisara Majestete runaja:

„Es preezajos Juhš wehl reiji redsedams, lai no Jums waretu atwaditees. Sirfnigu pateizibu par Juhfu ustizigu dalibu pee Muhfu fwehtkeem, kuceem wifa Kreewija tik karsti lihdsjuht. Dsimtenē nonahkufchi, nonefat wifseem Manu sirfnigu pateizibu, paklafeet Juhfu muischneezi- bas marshalu padomeem un pamahzibahm un netizeet aplamahm walodahm par jaunu semes pahrdalishanu un paplashinganahu. Schihš isplahda Muhfu eenaidneeki; wifu ihpashumam, tā pat tā ari Juhfejā, wajag buht ne-aisteekamam. Lai Deews dod Jums laimi un wefelibu!“

Kad Keisara Majestete fapulzeteem pagasta wezakeem bija pawehlejis, apsehstees pee malthites galda, tad Keisara Majestete gahja zaur telim un uhdsehra wifur uš pagasta wezako wefelibu. Tad Keisaru Majestetes atwadijahs no pagasta wezakeem un dewahs uš Petrowfklas pils parahdes lewenehm, kur ap Wimu gubernu muischneeku wezakee nostahjuschees, pateizahs par Keisara Majestetes schehligeem un gudreem uš pagasta wezakeem runateem wahrdeem un par goda pilnu usnemshanu, lahdu muischneeku wezakee dabujufchi Maskawa. Keisara Majestete muischneeku wezakos usrunaja (pehz

„Waldibas Wehstnescha“ sinojuma) schahdeem wahrdeem:

„Es pateizos Jums par Juhfu ustizibu! Es weenumehr esmu bijis zeeschi pahrleezinats par muischneezi- bas sirfnigahm juchtahm un drofchizeru, tā muischneezi- ba ari turpmak tapat tā lihdsj schim, buhs pabalts preefch wifa laba, tronim un tehwijai par fwehtibu. Lai Deews dod, tā mehš meerigi un drofchi dshwotu! Es pateizos Jums no firds!“

Schee augstas Kaisara Majestetes wahrdi atradufchi skanu atbalsi Kreewu awises. Tā par peemehru raksta Maskawas Kreewu awise: „Tanis no mums pahrdshwotods grubtods laifods fatans gahja pa Kreewu semehm un isfehja nemeera un nesaderibas fehflu. Bet Deews nelika kaunai fehklai augt, Kreewu tautas stipra tiziba tautu isglahba. Slepenee puhlini, fatrihizat fadsihwes kahrtibu un usrihdit weenu kahrtu pret otru kahrtu, palika bes sekmes. Lai Deews muhs pasarga no tahstahm kahrdinashanahm! Wajaga tautu apfargat no krahpigahm blehdibahm, kas pat Keisariska wahrdu neleetigi walla, lai newainigos prahtus waretu sawā warā dabut. Jaunais laimets, kas mums uslehjis, tā zeram, padarihs galu neslaidribai un schaubishanai, no pahrfsteigtu un peenahzigi nesaflanofchu pahrgrosibu augteem. Wispirms wajaga panahkt labu fatizibu starp muischneezi- bu un semneezi- bu. Wahrdi, kurens augstais Semestehws uš pagasta wezakeem runaja, noleek apshimejumu, kas wislabaki apdrofchina semes meeru.“

Kreewu awise „Row. Wr.“ faka, tā augsta Keisara Majestetes wahrdi, uš muischneeku un pagastu wezakeem runati, pawalstes dshwi pildishot ar meeru, kamehr to no weenas pufes trauzeja tumshas walodas un no otras pufes aplamas bailes.

Kreewu „Pet. aw.“ par scho paschu leetu faka tā: „Bes schaubishanahs augsta Semestehwa wahrdi apmeerinahs istranzetos prahtus un walodas par semes dalishanu issu-

dihš tā migla preefch faules spehka. Meeru un meeribu sawu behrnu firdis fehdamš augstais Semestehws norahda uš meerigu darbu un klusu strahdibu wifai plashai Kreewijai par fwehtibu.

Riga. Scho fwehtdeenu, 29. majā Riga, Latv. beedriba isbrauks satumods uš Durbi pee Tukuma.

## Telegrafa sinas.

Peterburgā, 27. majā. „Wald. Wehtn.“ iffludina dahju schkiru semneeku galwasnaudas atzeshanu un galwasnaudas pamashanahu preefch teem ziteem, no 1. janwara 1884. gadā fahlot.

Maskawā, 26. majā. Tehwijās kara fwehtais peemineklis un Pestitaja templis schodeen tika atklasts. Ar leelgabaleem schaujot, ar basnizas swaneem swanot un neslaitamam kauschu pulkam „urah“ fahzot pulksten 10 eeradahs Keisaru Majestetes, Keisars jahschus, Keisareene ar Sameem augsteem Behrneem walejā kareetē braufschus. Keisara Majestetes tika pee wakarapufes portala fanemti no Maskawas metropolita un no ziteem garidsneekem. Kad Keisara Majestete gar tur usstahditeem saldatu pulku preefchrindas bija aishahjis, tad Keisara Majestete nokahpa no sirga un nehma apafsch rokas Keisareenes Majesteti. No Seelknaseem un printscheem pawaditi, Keisara Majestetes eegahja templi (basniza). Labajā ehlas spahrnā bij usstahditi weterani, regimentu, kasaku un gubernas pilsehtu fuh-titee, kas kaut kahdā finā bija pee tehwijās kara nehmuschi dalibu. Pee kreifaja spahrna bija usstahditi Walfstspadomes lozekli, ministri, fenatori, pilskawaleeri un pilsdahmas Kreewu apgehrbā. Wakara pufes spahrnu eenehma diplomatijas kungi. Keisaru Majestetes un Keisariska nama lozekli, basniza eegahjuschi, dewahs pee altara un tuhliit pulksten 10 1/2 fahlahs eefwehtishana. Maskawas metropolits, Keisaru Majestetes un Keisariskas Augstibas isnahza is wakara pufes portala, kur eefahlahs prozesija (staigaschana). Pehz prozesijas tika notureta ihfa Deewa kalposchana.

### Geschiedemes sinas.

**Riga.** No sawa sinotaja Peterburgā „Rig. Ztg.“ dabujuse schahdu sinu: Pehz Kachanowa komisijas spreeduma pilsehtas paschwaldibas likumam esot starp zitahm punktehm schahdas nepilnibas: 1) Pilsehtas galwas un pilsehtas weetneeku sapulzes preekschseh-detaja amatu saweenoschana weena persona daschreis pawadita no nelahgeem augleem. Pilsehtas weetneeku sapulze ir organs, kas spreedumus spreesch un pilsehtas waldes darbuis pahrrauga. Nu is peedschwujumeem sinams, ka pilsehtas galwa, kad winsch ari pilsehtas weetneeku sapulze par preekschseh-detaju, schihs sapulzes lozeklus kawē, brihwprahrtigi issazit sawas domas un sawu spreedumu par pilsehtas waldes darbibu. Us scho buhschahu sihmedamahs komisija atraduse par wajadsigu, turpmal eezelt pilsehtas weetneeku sapulzei ihpashu preekschneeku is pilsehtas weetneekem, waj nu preeksch latra sehdejuma jeb us weena gada laika. 2) Lai pilsehtas weetneeku brihwprahrtigu un beskaisligu apspreedumu par pilsehtas waldes waretu droshiba nolikt, tad piln. lik. krahj. I. dak. II. sehj. art. 2049 leetoschana ari us pilsehtas weetneekem tiksot isstepta, un ta tad neween pilsehtas galwai un pilsehtas waldes lozekleem, bet ari pilsehtas weetneekem naw attauts usnemt lifereschanas un padredas preeksch pilsehtas. 3) Lai no nebuchschanahm issargatos, kas ar krona, semstibas un pilsehtas nodoschannahm, nemamahm par tirdsneeziabas patenteem un imobilijahm daschās pilsehtas notifikaschās, tad schahdu nodoschahu eatureschahu nodot ihpashchem eerehdneem, kureem peenahlfes, eenemtahs summas nodot rentejā.

**Par nelahrtigu lihka weschahu „B. B.“** dabujis schahdu sinojumu: Geschiedenas walara plkst. 8 pa logu skatotees, es redseju schahdu bildi: Pee wihnuscha stahw fuhrmanu rati, us teem sahrts ar nokrituschu wahlu, un sahrta — pusapklahs seeweeschu lihks; garamahjeji pastatahs, panirgajahs un eet tablak. Is wihnuscha isnahk labi cereibees fuhrmanis, lamadamees pazet nokrituscho wahlu, usweesch us sahrta un brauz tablak. Bet, par nelaimi, nezil tablu ir atkal wihnuschtis — tur atkal japeetur un ja-eet eelscha „duschu usprawit!“ — Wifs, ko es schē fazijis, ir tihra pateesiba un notika Maslawas Ehr-Rigas Palifadu eela.

**Rodeguschā Wahzu teatra weeta,** ka „Rischst. Westnikam“ raksta, esot nodomats buhwet pilsehtas waldes namu. Rakstitajs par scho nodomu issaka sawu preeku, jo preeksch pilsehtas waldes nama newarot nemas derigatas weetas atraf: pee tam ari rodotees wehl tas labums, ka nu newajadseschot norakt skaissto Bastejas kalm. Pehz sewischka teatra nama schim brihscham ari ne-esot nelahda leela wajadsiba, jo preeksch teatra israhdijsmeem Wahzeeschem esot saws „interims-teatris“ un „gewerbevereins“, Kreeweem — „Utej“-beedribas nams un „Artels“, un Latweeschem — Latweeschu beedribas nams.

**Dubulti.** No tureenas mums peenahjis schahds sinojums:

Musku Augsta Kunga un Keisara kroneschanas-swehtki tita ari Dubults pehz eespehjas jauki noswineti. Pirmdeen, ka leelaja swehtku deena, sapulzejahs wifas beedribas,

ka uguns-diehseju, Majoru-Dubultu lahdarischanas beedriba, Bilderlinu uguns-diehseji, ka ari labs pulzinsch Dubultu dseedataju un dseedatajas pee basnizas us Deewkalposchamu. Plkst. 2 pehz pusd. tika Deewkalposchana atklahta ar musiku is Rigas, kwei torni swehtku luhgschahu preeksch Semes Tehwa aisgrahboschi puhta. Basniza ihfa brihdi bija ar laudim pahrpildita, ta ka daudsi palika ahrpuse. Pehz pabeigtas Deewkalposchanas atkal is torna skanigi atskaneja walstshimna „Deews, fargi Keisaru!“ Tad gahja wifa publika, musikai spehlejot, us swehtku weetu, leelaja dahrsā, blakus atzijas mahjai; te bija preeksch dseedatajeem uftaisita plajcha, jauki ispuschkota tribine. Swehtki tika atklahti ar prologu, sazeretu no Stuhla Zahna un preekscha nestu no Meyron lga, kuresch ta skanetu:

„Skani skan preeka sauzeeni; skani skan lihgschas gawiles; wareni duhz leelgabalu schahweeni; wareni pust latra Kreewijas pawalstneeka firds. Wifa warenā, leela, plajcha Kreewija swin schodeen fengaiditos wifu leelakos tautas swehtkus. Wisi Kreewijas pawalstneeki, no femakas buhdinas lihds augstakai pilei, schodeen ir tehrpuschees sawa dahrgala un staltaka swehtku apgehrba. — Katris jauneklis un firmais wezitis, latra jaunekle lihds wezai mahmulitei, sawas firdis wisi weens otu aplampj un skuhpsta. Schodeen ir swehtki, tik wareni, tik krahschni, un leelischkigi, kahdi lihds schim pasaulē wehl naw bijuschi. Weza, firma Maslawā Zara pils spihd un mirds ne-isteizamā krahschnumā. Tuhkstoschem tuhkstoschi semi un augsti, nabagi un bagati, semneeki un waldneeki, keh-nini un keisari lihgsmojahs Maslawas krentā.

— Bet kas tad ir tas, kas schodeen til waren lihgsmi fatrizina wifus Kreewijas pawalstneekus? Kapehz duhz wareni leelgabalu schahweeni eelsch wifahm Kreewijas pilsehtahm? Kapehz swehtas basnizas swanu skanas skan schodeen skani bes miteschanas? Kapehz milioneem Kreewijas pawalstneeku mites atwerahs un skanigi „urah“ sauzeeni gaisu fatrizina? Kapehz milioneem un atkal milioneem jaunekli, wihri un wezischi stahw ar plikahm galwahm un skanigi is firds-dstumeem dseed: „Deews, fargi Keisaru“! — Ja, — schodeen swinam musku Wisuscheliga Augsta Kunga un Keisara un Keisarenes kroneschanas-swehtkus. — Zaur Warenā Deewa schehlastibu un fargaschahu ir musku Augstais Kungs un Keisars Sawu, no Wina dahrgā Tehwa mantoto waldibas kroni Sew ka ari Sawai Augstai Paulatai Draudseni galwā uslizis. Tagad musku leelais Zars ir Sawam Deewa meerā dusoscham, ne-aismirstamam Tehwam-Uftwabinatajam spehka un warā lihdsigs tapis. Tapehz preezajahs tagad Kreewijas tautas lihgsma, firsniaga preeka. Tapehz raida latra Wina ustiziga pawalstneeka kruhts karstas aisluhschanas pee schehliga, Wisuwarena Deewa. — Musku leelais Zars ir Saweem pawalstneekem labs un schehligs waldneeks. Winsch ir pee Sawa, no mums wiseem dahrgi mihtota Tehwa kapa folijees, Sawu tautu wadit meerā un labumā. Winsch ir teizis: „Ko mans Leelais Tehws pee Sawas tautas ir atshajis nepabeigtu, to Es pabeigschu. Es wadischu Sawus ustizigos, paklausigos pawalstneekus taisnigi, ka labs tehws sawus behrius, jo Es mihtoju Sawu tautu.“ — Ta tad nu

swinesim mehš Balteeschi schos leelos tautas swehtkus firsniaga preeka. Swinesim mehš Latweeschi, ka ari wisi tee, kureem tikpat taisni un dedsiigi firdis pust preeksch musku Zara un Zarenes dschwibas, schos swehtkus lihgsma firsniba, jo mums ir pilna teesiba us to. Mehš stahwam Wina leela walstis grahamatā eerakstiti ar spihdoschem dimanta burteem; — musku wahrbu neapfeds it nelahda tumsha ehna, bet tas spihd un mirds ka flaitas pehrles un almini. Tapehz preezajees tehws un mahmulite par saweem dehleem, tu tos ne-est taunus audsinajis: tee bihtahs Deewu un mihto dedsiigi sawu, no Deewa swaidito Waldneeku. Un ari tu mahsina preezajees firsnigi par sawu karewja bahlenimu, aplampj to mihtligi mihtstahm rozinahm un skuhpsti faldigi wimu bruhnos, faule nodeguschos waigus, jo tee ir musku wifu preeks un leynums. Tad nu juhs jaunekli wisi, kureem wehl ir ja-eet kalpot tehwijai, ka ari tee, kwei wehl stahwat walstisdeenesta, stahwat droshchi un stalti, ka lihds schim, preeksch mihtota Keisara un tehwijas; — stahwat zeeti ka kintis un neschaubatees neweem soli no tikumibas zela, kaut ari tahs bahrgalahs anlas draude juhs kustinat. — Stahwesim wisi ka neschlauschams muhris preeksch Wina, Augsto Keisaristo Majestetu dschwibu un walstis patahweschanas. Raidijim firsniagas, karstas aisluhschanas preeksch musku Semes Tehwa pee Wisuwarena schehliga Deewa goda-krehsla. Dseedajim ar pazeltahm juhtahm skanigi: „Deews, fargi Keisaru“ un faulsim trihs-kahrtigu skanu „urah“. — Tuhkstoschem „urah“ sauzeeni gaisu fatrizinaja. Publika bija wareni aisgrahbta. Ari dascha karsta preeka afara klausitajeem prologu lasot noriteja. — Wairak leelgabalu ka ari skinschu schahweeni, komandeti no musku zeenijama fuhkuru kapteina, wareni norihbeja. Tad dseedataji aisgrahbtahm balsim nodseedaja trihs dseemas: „Deews, fargi Keisaru“, „Slawa, flawa Tew, Kreewu Zars“ un „Swehtku marschu.“ — Tad atkal musikai skanot leelgabalu un skinschu schahweeni norihbeja un ta swehtki bij atklahti. Dubultu Comune dewa wiseem Dubultneekem pa welki ehst un dsert lihds wehlai naktei, tur jaunee papreezajahs danzot un wezee pee glahstites alus. — Wakara bija wairak weetas skaisi transparenti redsami, ka ari Dubultu stanzija laistijahs tuhkstoschas uguntis.

Stl. 3.

**Olaine.** 17. maja, ka „Rig. Ztgai“ raksta, Olaines Lusdu mahjas prahta sajuluschais J. J. sawa trakuma ar nafi usbruka to paschu mahju kalpam Zahnim R. Pehdigais isbehga, bet wehlaku J. tam usbruka no jauna. R. nu eebehga istaba pee flintes, kas bij lah-deta ar skrotehm. Trakais gan atwilkabs atpakal, bet atkal atgreesahs atpakal ar lahpostdelsi, ar to sweesdams, bet R. ar flintes stobru to atswedda atpakal, pee lam stobris dabuja dsitu skrambu. Bet kad trakais jo sihwi usbruka ar nafi un lahpsu un kad R. pahrehza par sehtu un trakais tam palak un R. sawu dschwibu redseja breefmas, tad schis nemehrkedams schahwa us usbruzeju, kas us weetas ari fatima. Schahweens ne-esot nahwigs.

**Is Jaun-Laienes.** Schahs walstis weetneeku pulks gribeja likt atfaukt zaur usraugu teesu gubernas mehreneku, lai pahrmehritu

walfts femi, bet usraugu teefa pagehr no latra fainneeka 100 rbl. droschibas eemafas, ka spehschot mehrneekam zelus aismalfat. Bet tas schds laifds naw wiseem eespehjam. (B.)

**No Tihnuscheem.** Preezigu firbi mehs fagaidjahm to deemu, kuru muhsu mihtotajs Semestehws un Semesmahte Sew waldbi-  
schanas kroni lita galwa. Iddeemischki darbi applusa un Kreewijas tauta krita zeds, no no wisu Warenà, sawam mihtotam Semes-  
tehwam un Semesmahtei swehtibu un ilgu dsihwofchanu isluhgtees. Kreewijas tautas  
schos swehtkus muhscham ne-aismirfih, jo  
winas fin, ka tas kronis, ko wimu Waldneeks  
Sew galwà lita, ir Kreewijas behrneem par  
laimi un swehtibu. Bet ar noscheloscham  
man te japeemin, ka muhsu papihra fabri-  
kants nebija par wajadfidu atfinis, krene-  
schanas swehtkus noswinet, bet strahdaja wai-  
raf staahdneekem, ka laudseja ween. Ka  
fabrikants ir Wahzeetis, ahrsemneeks, zaur  
to wehl newar aisdilbinat, jo fabrikas strahd-  
neeki ir wisi Kreewijas pawalftneeki, kas  
Waldneeka goda deemu nedrihft tahdeem dar-  
beem trauset.

Ka dsirdams, Tihnuschs buhschot atkal  
jauna pagasta waldes un teefas lozeltu weh-  
leschana. Subernatora lungs, lam fuhdsiba  
bija eefneegta, atfinis wehlescham par pret-  
likumigu un jaw 31. martà usdewis drau-  
dses teefat, jaunu wehlescham isrihlot. Waj  
draudses teefa, jeb pagasta walde wehlescham  
kawè, naw sinams, bet wehleschana wehl naw  
notikuse. No pagahjuseha rudens schi buhs  
zeturta pagasta waldes wehleschana. Nogai-  
disim, kahds buhs wehleschanas isnahkums.  
(B.)

**Par mahzitaju Skultè,** ka „Ztga f. St. u. L.“  
fino, aizinats mahzitajs Blumenthals is Irbes  
(Kursemè).

**Is Behsim „B. W.“** raksta: Skolotaji A.  
Zirrits un B. Behrsinsch, kas pehrn janwari  
lihds ar dascheem ziteem, tika apzeetinati un  
ismelleschana nemti, par to, ka pret kahdu  
schejeenes kauschu lahrtu naidigi isturejuschees,  
dabuja 11. majà Behsu semes-teefa hosteefas  
spreedumu, pehz kura wini wisi atsihti par  
newainigeem. Austrinsch.

**Selgawa.** „Mit. Ztg.“ pastabsta schabdu  
behdigu atgadijumu: 15. majà is slaktuscha  
pee bahmuseha ismuka wehrfis, kas no sawas  
faites bija norahwees. Us pilsehtu ftree-  
dams, wehrfis sadausija diwejus ratus un  
famina diwus behrnus, tad kahdu brihtim  
uslawejees Grunfeldta nama sehta, kur weenu  
behrnu apflahdeja, winsch dewahs us Gesch-  
mana sehtu, kur lilahs us ilgaku laiku palikt.  
Deels kauschu pulks bija tur us sehtas schogu  
un us jumteem sakahpuschi, lai waretu rediet,  
kahdu galu trakais wehrfis nems. Trihs  
zilweki bija mehginajuschi dotees Geschmana  
sehta, waj newaretu trako wehrfi jaguhstut,  
tomehr tas wineem ne-isdewahs. Beidsot  
tahm domahm peekrita, ka wehrfis ar schau-  
schamun jafawaldsina un tamdeht diwreis ar  
fktrotehm winam schahwa, bet tas neta ne-  
lihdsseja, bija wehl trescho reisi jashauj un  
schoreis ari wehrfi noschahwa, kas gar semi  
nogahfahs, sawu wehrfcha garu islaidams.

**Rabe.** Lihds ar garo seemu muhs peemelleja  
wehl ziti ne-aprastu weefi, ka garais klepus  
un balas. Pirmais peemelleja wairaf masus,  
no teem kreetnus ipurus prasidams, pehde-  
jais wehl tagad peemihnt un rahdahs daudf

zeetfirdigaks buht, ka pirmais. — Ar lopu  
baribu gan grubti nahzahs istikt, tagad lauka  
eedami tee paleef nestipri us kahjahm un  
dauds pakriht. Rudfi ir gan seemu pah-  
zeetufchi, bet naw wis teizami, tapat ahbo-  
linsch daudseem bij isarams. P. Kln.

**Is Terbatas** fino „Ztgai f. St. u. L.“,  
ka nakti no zetortdeenas us peektbeenu tur  
pee tirgus, Umblias namà fahzis degt un  
nguns jo ahtri pahrnehmuse 3. un 4. etaschu.  
Zeturtajà etascha dsihwojis farmazijas stu-  
dents Heinrichs Hags, kas, atmodees nere-  
dsedams zitas glahbschahahs, ka logu, pa-  
kehris matrazi un gultas defi, tos isfweedis  
lauka sehta un pats lezis pakaf, bet ahtraki  
nonahzis semè nekà matraze un us bruga  
akmeneem pahrlausees sprandu, ta ka us  
weetas bijis pagalam. Otris students Polis  
Witschewffis, isglahbees zaur to, ka karogu  
peefehjis loga un ta nolaipees lihds treschai  
etaschei, kur palihdsfigas rolas to eewilfufchas  
eelscha.

**Rastawa.** Valle pee Wahzijas fuhnta (us  
kuru no jauna eeluhgumi bija issuhnti), is-  
dewahs us brangako. Keisaru Majestetes  
atbrauja plft. 10<sup>1/2</sup>, un tika no fuhnta Schwei-  
niga un wina kundses us ripas apfweizinati.  
Pirmà kadriè Keisars danzoja ar Schweinig  
kundsi, Keisareene ar Schweinig kungu. —  
21. majà schè bij leele kauschu swehtki. No  
pascha rihta laudis tuhftoscheem steidsahs us  
Chodinska lauku. Pulksten 10 tika wahrti  
atwehrti un bari dewahs us swehtku plazi.  
Pulksten 2 eeradahs Keisaru Majestetes ar  
familiju un augteem ahrsemju weeseem, un  
tika no laudim apfweizinati tuhftotbalsigeem  
urah. Tuhlit kauschu rotakas apstahjabs un  
musika nospehleja tautas himmu. — Tani  
pascha laika pilsehta isrihkoja us Sokolni  
lauka meelastu 12,000 gwardeem; ziti salditi  
tika pameeloti kafarmàs.

**Rastawa.** Kauschu swehtki us Chodinska  
lauka, pretim Petera pilei, kur Keisaru Ma-  
jestetes ar saweem behrneem pagahjuscho  
nakti ufturejahs, idewahs sposchi. Us pa-  
wikona Majestetes nobrauja pulkst. 2 un 20  
min. un palika tur lihds plft. 3. Pa wisu  
scho laiku laudis nemitejahs augstam Semes-  
tehwam un Semesmahtei, urah fauldami,  
parahdit sawu firfnigako padewibu. No  
Chodinska lauka pahrbraufuschi, Keisara Ma-  
jestete, Keisareeni apalsch rolas wefdams,  
eegahja Petera pils pagalmà, kur sem milfu  
telkim bija usstahditi 3 galbi preeksch 700  
pagastu wezakeem. Apfweizinajis, Keisars  
pateizahs pagastu representanteem par wimu  
padewibu; nelila tizet melu runahm par  
semes isdalischamun, kuras tehwijas eenaidneeki  
isplatot; isteiza, ka grunts ihpaschibas fina  
nelahdas pahrgrosfibas nenotifschot. Pagastu  
wezaki wispadewigaki pateizahs. Pulksten 3  
un 10 min. Majestetes ar behrneem aibranza  
us Kremta pili. Pagastu wezakee katrs da-  
buja Majestetu un Tronamantineeka portrejas  
un broscheeretu kroneschanas zeremonialu.  
Belgorodas pag. wezakais Boris Gwodows  
issauza augstu laimi Keisaram, kuras wif  
ar pehrkonigu urrah peebeedrojahs. Wakara  
ugunofchana.

**Saratowas gubernà,** bija schahds behdigas  
atgadijeens: Mesticherska muifchas ihpasch-  
neeks Bernows, tureja sehta pee sehdes di-  
ditu lahzi. Preeksch kahdahm deenahm kahda  
5 gadus weza meitene, peegahjuse pee lah-  
tscha, fahla to is rolas barot ar maifi. Swehrs,

lihds ar maifi, fahetra ari behrna pirkstu un  
tani eekoda. Sa-odis afinis, winsch nu me-  
tahs us meiteni un norahwa tai galwas kausfu.  
Us winas fahpju kreedseenu, peefkrehja winas  
mahfa, kas pahri gadus wezaka; bet tai bija  
tahds pat liktenis: nifnais swehrs ari wimu  
faplofija. Tad peefkrehja abu meitemu mahte  
un diwi wihreeschi. Bihnina ar lahzi wini  
wisi dabuja gan grubtalas gan weeglalas  
bruhzes; meitenes turpreti bija tuhlt us wee-  
tas nost. Sastrehja laudis un zaur schah-  
weeneem beidsot padarija galu fapiktotam  
swehram un pafargaja ta no tahtalas nelai-  
mes. — Meitemu mahte no dabutahm bruh-  
zehm un no pahrlaekahm flumjahm par behrnu  
nahwi esot til flima, ka laifam nepalifschot  
dsihwotaja.

**Pinega** (Arkangelas gubernà). No tu-  
reenas mums peenahjis schahds finojumis:  
Zeen. lasitaji nefaunosees, kad es no muhsu  
Seemeku-Kreewijas ari kahdas rindinas rak-  
stifchu. Seema jaw ir pagahjuse, kura pee  
mums ta safot mehrena, tas ir neds auksta,  
neds filta un sneega ari nebija par dauds.  
Marta mehnescha beigàs jaw fahla par deenu  
faule kreetni fildit un ari sneegs kust, ta ka  
lihds 18. aprilim Seemeku-Dwina un Pine-  
gas upe jaw kreetni uspluhda un ledus fahla  
eet, lai gan uhdens nebija pa pusei til augstu  
stahwokli fahneedsis, ka agrafds gaddis. —  
Tagad, kad es schihis rindinas rakstu, tas ir  
pirmà majà, ar preeku waru fagit, ka pat  
muhsu dsimtene Baltija dauds reis wehl nebija  
tahdi dabas jankumi, ka tagad sche pee mums  
seemefds. Keisahm jaw ir nolijis kreetns  
firts leetus, laifs stahw firts un jauls. Seemas  
sehja, kura schè mas teef sehta un fahstahw  
tikai no rudseem, ir labi seemu pahrzeetuse  
un tagad pee filta laika glufchi smuki fako.  
Wafaras sehja, kura atkal fahstahw weenigi  
no meescheem, jaw ir pa leelakai datai ap-  
sehta. Kokeem jaw pumpurifchi raisahs un  
lapas fahl rahdit. Ka schejeenes eefsihwo-  
taji runa, tad tagad esot jaw kahdi 25 gadi,  
kamehr ne-esot til firts un jauls pawafaris  
bijis ka schogad. J. Wilks.

**Warschawas generalgubernators Albedinskis**  
nomiris, ka to isgahjuscha numura telegrafa  
finàs isfumà pasinoram. Par scho teizamo  
waldbibas wihru waxam pehz muhsu deenas  
awises pasneegt schahdas finas:

Albedinskis ir weens no augstaleem Kreemu  
waldbibas wihreem, kuras ari Baltija parahda  
leelu pateizibu. No 1866.—1870. gadam  
Albedinskis bij par Baltijas general-guber-  
natoru, un wina amata laifs preeksch Bal-  
tijas gubernahm loti eewehrojams. Winsch  
nebij wezu priwilegiju aistahwetajs, bet pee-  
krita domahm, ka Baltijai wisadas reformas  
wajadfigas un ka ari Latweescheem un Zgau-  
neem atkaujams pazeltees un attihstitees.  
Albedinskim japateizahs, ka Latweeschu rakfi-  
neezibai atnahja labaki laifi, ka tika atkants,  
isdot Latw. laikraftus, kas tika waditi tau-  
tiskà garà. Tapat Albedinskis ari atlahwa  
pee Latweescheem isjeltees beedribu dsihwei.  
Wina laika tika dibinata Migas Latweeschu  
beedriba, kuras goda beedris winsch bij.  
Ar Migas Latweeschu beedribas dibinaschamun  
eesahfahs preeksch beedribu dsihwes Latwija  
jauni laifi. Ja tagad ari fenako lahrtu  
Latweeschu wisas weetas mehds uswestees lah-  
tigi un godigi (kas par peem. atkal bij re-  
dsams kronesuma swehtfids), tad par to pa  
leelai datai japateizahs tai kauschu attihsti-

bai, kas panahka zaur beedribu un laikrakstu darbošanos. Albedinskis libds pehdigam laikam arweenu tureja labu prahtu pret Latweeschu attihstibas zenteeneem un il gadus laida apšweizinajuma rakstu un Rigas Latweeschu beedribas gada ūwehtkeem, un kureem winsch la ūchis beedribas goda beedris il reises tika ūewiūski eeluhgtš.

Peters Pawlowiūšs Albedinskis peedereja pee Smolenskš muiūšneezibas un bija dšimis 1826. gadā. Bahūchu korpusā uūaudsinats, winsch agri eestahjāhs gwardšs, tika 1853. g. par Keisara ūigel-adjutantu, nehma dalibu Krimas karā, bija no 1856. libds 1858. gadam par Kreewijas kara pilnwarneeku Parišē. Pehzat, la gwardijas ūchtaba preekūšneekš, winsch 1866. g. tika pa-augstinats par general-adjutantu un 9. oktobrī tani paūchā gadā eezeltš par Baltijas general-gubernatoru, kurā amata palika libds 26. septembrim 1870. gadā.

Wehlat Albedinskis bij par general-gubernatoru Wilnā un beidsot Warschawā.

Albedinskis bij weens no teem augsteem amata wihreem, kas Keisaram un tehwijai wiūu muhūchu kalpojūūchi ar uūtizibu un paūch-ufupureschanos. Lai wina peemina paleek godata un zeemita!

**Warschawa.** Inūefowas pilūehtinā ūhinitš deenāš nodega zutura fabrika. Trihs ūtrahdneeki pee tam ūadegufūchi. Šlahdes libds 50,000 rbl. — Nakti no 12. un 13. maju, Korūchenewas ūahdūchā, nodega kolonista Priūesdūezka nams, pee lam winsch patš, wina 70 gadus wezā mahte un diwi maū behrni leesmāš atradā nahwi. Raħds ūtrahdneekš, kas gulejā behrindš, laikā wehl nolehza, bet pahrelaūfahš lahju. Doma, la uguns tihsūchi peelikta.

### Ahrfemes ūinas.

**Politikāš pahrfatš.** Wiūmaršs redūedamš, la pahwestš katohi baūnizāš leetā tam nepadodahš un negribedamš parahdit, la winsch zaur ūalihgumu ar pahwestu it la buhtu peespeestš, atzelt tā ūauktos maja likumus, tagad eūot apnehmees, beū lahda ūalihguma ar pahwestu, patš no ūawas galwas pahrgrofit toš pret katohi garidūneekem iūdotoš ūpaidu likumus. Wiūpirms winsch gribot atzelt to likumu, kas noūazija ūtrahpi par ūakramentu ūneegūchānu zaur garidūneekem, kuri nebija no laizigahš waldibas apūtiprinati. Nefen eūot notureta Pruhūchu ministru ūapulze, kurai patš Wiūmaršs bijš par preekūūehdetaju un kura eūot noūpreedufe, eefneegt tahdu preekūūlikumu Pruhūchu weetneeku namam. Preekūūlikumu peenemūchana ir droūchi pareūsama, jo nefen wehl ūapulzes leelaiš wairakums iūūazija wehūeūchānos, la minetaiš ūtrahpes likums tiktū atzeltš. Pilnigš baūnizāš meers zaur to gan wehl neteek panahktš, bet tā ūauktaiš kulturāš karūch zaur to paūaudetu ūawu leelako aūumu.

Šcho wafaru Bohemijā jeb Behnijā noteekahš Bohemijāš ūa-eimas jeb landtaga zelūchānāš. Uū winahm ūkatabš no wiūahm puūehm ar leelu wehribu, jo tahm wajadūehš iūūūkirt, kurai tautibai turpmā buhs Bohemijā jawalda, waj Bahzeescheem jeb Tūchekeem.

Bohemijāš eedūihwotaji pa weenai treūch-ūalai peeder pee Bahzu un pa diwi treūch-ūalahm pee Tūcheku tautibas. Bahzeeschi gan apgalwo, la winu ūkaiūliš eūot gandrīh

puūe no eedūihwotajeem un atūauzahš pee tam uū dascheem no wineem ūastahditeem ūtatīteem ūkaiūteem; bet wiūeem jaw ūinamš, la Bahzeeschi ūastahda ūchahbus ūkaiūtus ar politiku nodomu un la uū teem nebuht newar palaiūtees. Ja no Bohemijāš 5 miljonu eedūihwotajeem pateest gandrīh 2½ miljoni buhtu Bahzeeschi, tad Tūcheki Bohemijā ar ūaweem zenteeneem nelad nebuhtu warejuūchi nahkt til tahku, la tas notizis. Tūcheku leelakaiš pulks peeder pee ūemalahm karhtahm, it ihpaūchi pee ūemneekem. Augūtalāš karhtāš Bahzeescheem pahrfwarš, un tapat ari mantāš ūinā leelakāš bagatigāš winu rokāš. Kad balūu teeūiba Bohemijā peeder til teem, kureem ūinama manta, tad ūaprotamš, la no Bahzeescheem retš, turpreti no Tūchekeem leekš pulks iūūlehtgi no balūu teeūibas.

Libds ūchim Bahzu tautibai Bohemijāš landtagā arweenu (iūnemot tilai weenu reisu) bijš leekš pahrfwarš. Tas pa ūalai iūūkaidrojāš zaur mineto Bahzu pahrfwaru mantāš un mahzibas ūinā un pa ūalai zaur ūastahwoūcho zelūchānāš likumu. Preekūū Austrijāš prowintūchu zelūchānahm paūtahw tā ūauktā triju ūchkiru ūistēma. Prowinzes eedūihwotaji teek daliti trihs ūchkirāš, proti leelgruntneekšs, pilūehtneekšs un ūemneekšs (pee pehdejahš ūchkirāš peeder wiūi, kas nepeeder pee abahm pirmajahm). Pee tam balūu teeūiba, la jaw ūazitš, teek dota til tahdeem, kureem ūinama manta un pat leelgruntneeku leelaka manta ūhini ūinā dod leelaku balūu teeūibu. Beidsot ari wehl zelūchānāš apgabali bija netaiūni eedaliti. Tahdāš weetāš, kur Bahzu tautibai bija pahrfwarš, zelūchānāš apgabali bija loti maūi; turpretim tur, kur dūihwo Tūcheki, tee bija loti leeli. Naw brihnumš, la Bahzu tautiba ar tahdu zelūchānāš likuma palihdūibu panahza pilnigu pahrfwaru. Tomehr, la jaw ūazitš, lahduš gadus atpatat Tūcheki reiš jaw bija panahkufūchi balūu wairakumu. Tas iūūkaidrojāš zaur leelgruntneeku torekūigo iūtureūchānos.

Bohemijā ir dāudš leelgruntneeku un wezu muiūšneeku, kas agrakšs gadu ūintendš bij peederejuūchi pee Tūcheku tautibas, bet wehlat bija tilufūchi pahrfwahzoti. Jaunakšs laikšs ūchee leelgruntneeki ūahkufūchi dotees uū Tūcheku tautibas puūi, un tas iūūkaidro, la Tūcheki reiš warejuūchi panahkt balūu wairakumu. Bet minete leelgruntneeki bij ūchahbigi, tee pa leelakai ūalai ūkaiūjahš uū to, ko gribeja waldiba. Kad waldiba Tūcheku zenteeneem rahdija laipnu giħmi, tad ari minete leelgruntneeki tuwojahš Tūcheku partijai; bet kad waldiba wehlat dewahš uū Bahzu puūi, tad leelgruntneeki atkal atrahwahš no Tūchekeem. Tagad la ūinamš, Austreeūchu waldiba iūturahš draudūigi pret Tūcheku zenteeneem un gahdā, la wiūur tiktū nodibinata teeūibu weenadiba. Pee ūchis politikāš turahš ne tilai ministrija, bet ari Bahzu konūerwatiwu partija, ūwarigakee Agūtreeūchu muiūšneeki un patš Austrijāš keisars.

To eewehrojot Bohemijāš wezā muiūšneeziba atkal pilnigi dewufees uū Tūcheku puūi un tagadejāš zelūchānāš balūos preekūū Tūcheku partijāš landdateem. Ar jauneezelto landtagu eefahkūees preekūū Bohemijāš jamš laikmetš. Bohemija tagad dabuhs pilnigu iūchekīūku iūūlatu un waldibu. Bahzu tautibai, kas gadu ūintenus Bohemijā bijuūe ne-aprobeschota waldneeze, tagad wajadūehš paūaudet ūcho ūtahwoūki un gandrīh eeneem

to paūchu weetu, lahda ūenaf bij Tūchekeem. Tūcheku uūwarai Bohemijā waretu buht ari wehl lahds zitš leekš iūnahkums.

Tūcheku wadoni jaw ūen aiūūtahwejuūchi domāš, la ar Bohemiju wajadūetu ūaweent Morawiju un Austreeūchu Slesiju, kas jaw wezšs laikšs ar Bohemiju bija ūaweentāš ūem tā noūaukta Wentscheūlawa krona. ūhinitš prowinzēš leelaka eedūihwotaju ūala peeder pee Tūcheku tautibas un maūala ūala ir Bahzeeschu. Winu ūaweenoūchānu ar Bohemiju tadeht buhtu itin dabīūka. Ja Tūchekeem iūdofees panahkt Bohemijā pilnigu waldibu, tad teem eūot zeribu, panahkt ari minetu ūaweenojumu tahdā wiūūe, la preekūū wiūahm trihs ūemehm teek dibinats weens kopigš parlamentš jeb ūa-eima.

Franzuūchu bijuūchāš juħras wirūneekš ūhilekš lahduš 10 gadus atpatat eestahjāšs Riħneeschu deenētā un ūahzīš pahrelabot Riħneeschu ūemes- un juħras- kara-ūpeħkus, tā la Franzijai, kurai tagad drih war iūzeltees karūch ar Riħnu, ūchi ūhilela pahrelabofchāna Riħneeschu kara-pulkšs naw patihkama.

No Madagaskaras ūino, la Franzuūchu kuģi apūchahwufūchi oūtas pilūehtu Amaronūangaw un Bosandawu, kas atrodahš uū Madagaskaras ūemelu-rihtu peekraūtes. Zaur apūchahwufūchānu eūot iūpoūtitš dāudš pretūchu, kas peederejuūchāš ne tilai Madagaskareescheem, bet ari Eiropescheem. Madagaskareeschi ūagatawojahš uū tahkaku karu pret Franzuūcheem.

Suezāš kanala atziju beedriba ūhinitš deenāš ūapulzejahš Parišē, lai noūpreestu, waj otrs Suezāš kanals buhtu wajadūigš un waj tas nebuhtu iūrolamš no tahš paūchāš beedribāš. Lesepš eūot iūūazijis, la otrs kanals wajadūigš, un kad jaw Anglu tirgotaji ūahkufūchi no tam runat, la wini paūchi uū ūawu roku eesūot pee otra kanala rakūchānāš, tad pirma kanala atziju beedriba laikam peenems otra kanala preekūūlikumu.

Rumas iūpaudufchāš, la Anglija meerigi nepaliktu ūkatotees, kad ūarj Riħnu un Franziju iūzeltoš karūch. Gladūtonš, uū ūchahdu peepraūūjumu iūūkaidroja, la Anglu waldibai ūchim brihūcham wehl ne-eūot nelahda eemeūla, eejauktees Franzijsāš ūtrihdā ar Riħnu, waj ari peedahwat Riħnai lahdu palihdūibu.

Franzija. Par nelaimigo kautinu pee Hanojāš zeetolūchāna Tonkinā, nahkt ūchahdāš ūihkatas ūinas. Zeetolūchāna komandants Riħjers bij ar 400 wihreem iūgahjīš iū Hanojāš, relognoūzet, t. i. iūūhlot, kur un lahda ūpeħkā atronahš eenaidneeki, kas jaw daschus mehneūchus ūahw Hanojāš zeetolūchāna preekūūchā. Riħjers dewees pa zehu, kuram uū abjahm puūehm beeūi kruħmi, un tē peepeschi winam eenaidneeki eūot uūbrufufūchi. Franzuūchu ūaudėjums kautinā bijš 26 nonahmetu un 51 eewainots. Patš komandants Riħjers, la jaw ūinots, ari kritis, un Franzuūchu pulks bijš peespeestš atlahptees Hanojā. Kadehht Riħjers ar ūawu maūo ūpeħku iūriħklojis mineto relognoūzeūchānu, kaut gan tam drihū laikā bij jaūagaida jaumu ūtipraku Franzuūchu ūpeħku atūuhtīūchāna, un waj Riħjers, iūriħkodomāš relognoūzeūchānu, bijš ne-uūūmanigš, jeb waj tas ūaduhrees ar pahraf leeleem eenaidneeku ūpeħkeem, par to wehl gaida iūūkaidrojumu. Kritiūchā Riħjera weetā tagad Hanojā komandē fregates kapteins Morel-Boljē. Franzuūchu juħras ministriš peħz dabutāš nelaimes ūinas tulit telegrafējis Franzuūchu gubernatoram Kōchinchinā, ūiū-Indi-

jas deenwidde, la tas deenas pawehle preefch faweem faufuma un fuga fpehkeem peeliktu ari teikummu: „Deputatu nams weenbalfigi atwehlejis kreditu preefch Tonkinas. Franzija atreebfees par faweem flaweneem behrneem.“ No Kochinchinas nofuhititi uf Ganoju paliga fpehli. Pa tam if Franzijas pehdejās deenās demufchees uf Tonkinu zela fugi ar jauneem paliga fpehkeem. Admirals Kurbē dabujis no juhras ministra pawehli, ar brunu twaifoni „Bajar“ un weenu otru brunu fugi un kahdu ahtri fkrejofchu kreiferu, tuhliit no-braukt uf Indeefchu-Kihneefchu uhdeneem.

**Franzija.** Daschas Parifes awifes fino, la Wahzu flawenais kara-wadons, feldmarfchals Moltke, nesen ufturejees Italiā, netabē no Franzijas robeschas. Parifes awifes fpreefch, la Moltke laikam efot ifmellejis, la lai Italeefchi waretu kara labaki ufbrukt Franzijai. Daschas awifes atgahdina, la Moltke pagahjufchōs gaddōs ari beeschi apmellejis Schweizi, kur tas efot ifmellejis wifus zelus uf Franziju. Franzufchu awifes domā, la Moltke nahkofchā kara ftarp Wahziju un Franziju laikam ar weenu kara fpehka datu zaur Schweizi eelaufifchotees Franzijā. Behz Giropas ftarptautifkeem likumeem Schweize gan ir neutrala, un neweenai walftei naw brihw fuhtit Schweizes robeschās kahdu kara fpehku, bet Wahzija, la jaw daschlahrt peedfchwots, maif behdā par ftarptautifkeem likumeem un eeradumeem, ja zaur winu laufchānu war panahkt preefch fewis kahdu labumu. Bet Franzufchu awifchu ruhpes fchai finā tomehr waretu buht bef pamata, jo Schweizei paschai prahwōs faldatu un militfchu pulks (libds 200,000 wihru), las laikam nelaiftu Wahzeefchus bef preteftibas fawā femē un deefgan fpehziigi mahzetu aiftahwet fawus kalna zelus un telas.

**Anglija.** Kafchelas erzbiſkaps Kroke (augftakais Jhru katofu garidsneeks), las no pahwesta bij aifaizinats uf Romu, ifklaufchinaschanas un aprahſchanas labad, tagad atkal atgreesees Jhrijā. Wifch wifās weetas no Jhreem tizis fanemts ar leeliftu godu, ar goda wahrteem, karogeem, deputazijahm, runahm u. t. t. Daschās runās bij iffazita zeriba, la pahwests drihs atfaufchot fawu nesen finoto zirkulari Jhru leetā. Uf daudf karogeem bij lafams teikumms, kuru erzbiſkaps Kroke fazijis Parife: „Kahds es uf Romu aifgahjis, tahds es atgreesees; nepahrgrofis un nepahrgrojams.“ Erzbiſkaps, la faprotams, atturejahs no wahrdeem, las buhtu bijufchi nepeeklahjigi pret wina preefchneeku, pahwestu, bet runaja uf laudim, la wajagot pahwestu zeenit. Wifch, erzbiſkaps, efot ifklaidrojis pahwestam Jhrijās buhſchānu un zerot, la wina ifklaidrojumi nepalifchot bef augteem.

**Anglija.** Krona leezineeki, zaur kureem Genifka parka fleplawas noteefati, la tagad fino, nedabujufchi no waldbibas pahral leelas sumas. Tit weens no wineem, Farel, las jaw bij fazhis polizijai dot finas, eekam patf bijis apzietinats, dabujis 1000 mahrzinu (= 10,000 rubtu). Kutfcheeris Kawanagf dabujis 250 mahrzinu, tapat ari Karejam dota tilai kahda wafa summa. Deenafstneita Wifse Kelli, las nepeedereja pee nofeedsneekem un zaur kuras ifteikumem nahza uf pehdahm ufbruzejeem pret fwehri nato Fjeldu, dabujufe 500 mahrzinu.

**Damafkus.** No Damafkus fino, la wezais

Albfchiras Arabeefchu wadons Abdel-Kaders, las kahdus 40 gadus atpakat weba duhſchigus korus pret Franzufcheem Albfchirā, bet beidsot tika fawangots, tagad nomiris. Abdel-Kaders kahdus gadus tika turetfs Franzijā par wanguineeku, bet no Napoleona III. tika atlaifts. Wifch dabuja no Franzufchu waldbibas 100,000 franku gadu-penfijas un dſihwoja Brusā, no kureenes tas wehlat pahrgahja uf Damafku.

**Seemel-Amerika.** Sawahftās finas par kweefchu lauki buhſchānu fchai gadā apleezina, la fchee lauki wifā Seemel-Amerikā ftahwot wahji un ka eenahkums buhſchot daudf mafaks, nela pagahjufchā gadā. Tomehr tas laikam nebuhſchot mafaks par pehdejo defmits gadu zaurmehra eenahkumu. Maifa (Turku kweefchu) lauki ftahwot labaki, tant gan ne til labi, la 1880. gadā. Turpretim finas par kotwilnas laukeem folot toti labu eenahkumu.

Zaur Deewa fchehlaftibu

**Wehs, Aleksanders III.,**

Wifas Kreewijas Keifars un Patwaldneeks, Polijas Kehninfch, Somijas Keelnaſs u. t. t., u. t. t., u. t. t.,

Sludinam wifseem Mufſu ufizigeem pawalftneekem:

Behz Deewa prahta, uflifufchi Sew Keifarifto Preefchagahjeju kroni, peenemot Swehtu Swaidijumu, Mehſ if wifas freds luhdsam Wisfpehziigo Keifaru un Keifaru Walftibu Kungu, lai Wifch swehtitu fcho swehto deenu un stundu, kura Mehſ Wina gihmja preefchā, uf fchibs no wezeem laiteem zaur tizibu un wifas Kreewu semes Deewluhghumu swehtitas weetas aijaunojam Keifariflā Amata leelo apfolijumu! Lai Wifch ar wifſpehziigo swehto garu ftiprinatu Mufſu waldbibas ftiprumu un dotu Mums gudribu un fpehku — preefch wifū jutumu apmeerinaschanas, preefch kahrtibas un taifnibas ftiprinaschanas wifās leetas, preefch tautas apgaifmoschanas tizibas pateefbas, preefch ufizibas apftiprinaschanas amatam un likumam wifās kahrtās, preefch latram dahwatu teefbu un wifpahrigas drofchibas apfargaschanas, preefch Mufſu mihtotas tehwijās lablahſchanahs un flawas pazelfchanas!

Wehledamees fchai preefch Mums swehtā un goda pilnā deenā parahdit Mufſu fchehlaftibu wifseem Mufſu pawalftneekem, Mehſ tagad it ihpafchi greechamees pee teem truhlumā un behdās buhdameem, las deht fawas dſihwes buhſchanas nefpehziibas waj deht nelaimigeem atgadijumeem nefpehjuſchi ifpildit wifus uf wineem gutofchus peenahkumus pret waldbibu; ne-ifnemam if Mufſu Keifariflas fchehlaftibas ari tos, las aif nomaldfchanahs, weegprahtibas un laifuma fritufchi pretlikumigōs darbōs waj ari las tant gan aptumfchojuſchi fawu dſihwi ar nofeegumeem, bet deht ta no wineem zeesta likuma foda, waj deht ziteem zehloneem peln peedofchānu waj listena atweeglinajumu. Schais eewehrojums Wisfchehligi pawehlam:

I. Dahwat pehzmintus atweeglinajumus parahdu nomafſchanā daschās olladu nodofchanās.

1) Atlaift wifus parahdus, las libds 1. janwarim 1883 fahrahjufchees pee dwehſetu nodofchanas wifā walfti — — — \*)

2) No parahdeem, las libds 1. janwarim 1883 fahrahjufchees ifpirfchanas mafajumōs (no выкупнымъ платжамъ), kuzi mafajami no wifadu fchkiru semneekem; obrofa mafajumōs un meſcha nodofchanā, las mafajami no fenakeem krona semneekem; meſcha nodofchanā, las mafajami no kalna ruhpnreezibas apgabalū eedfchwotajeem; semes obrofa (nomas naudas) mafafchanā, las mafajami no krona mufſchu semneekem Baltijas gubernās, un puſobrofa nodofchanā, las mafajama no aifgahjeem, — atlaift un if redkineem idſeſt tahdu parahdu datu, las naw leelaka par fcho mafajumu weengadigu olladu, kahds bijis

\*) Sche iflaifti nofazijumi, las nefhmejās uf Baltijas eedfchwotajeem. Medakija.

ifrekhinats preefch 1882. g. La data no augſchmineeteem parahdeem, las neteel atlaifta, dſehſchama zaur gada mafajumeem, las nebuhitu mafati par wifa gada olladu peelto datu. Bet semneeki, kureem jaw agral parahda mafafchana pagarinata uf wairal nela 5 gadeem, patur fcho wineem agral dahwato teefbu, pee lam winu parahdu wifpahriga suma teel augſchminetā wifſe pamafinata.

3) Atlaift bef peedfifchānas wifus augſchējās punktās uftaititus olladu mafajuma parahdus, las bijufchi mafajami par laiku libds 1. janwarim 1883 un tant kahdu zehlonu deht libds Mufſu kronajuma deenai neuhitu eerakftiti renteju rehkindōs. No tam teel ifnemti ifpirfchanas mafajumi, las no reetruma gubernu agrateem pagaidu klaufbas semneekem idarami un no mufſchas ihpafchneekem ufnemti.

4) Atlaift fchahdus libds Mufſu kronajuma deenai peenahkofchus mafajumus: ftahpes mafajumus par semes nodofchānu un par nelustamu ihpafchumu nodofchana pilſehtās, las deht termina nolawefchanas mafajami walftis rentejai — —; ftahpes mafajumus par krepoſtu un eſtdiwiforu poſchlinu ne-aifmafafchānu laifā, un wifadus parahdu un ftahpes mafajumus, las no bijufcheem krona semneekem, la ari no wefeleem pagasteem un fahdschahm.

6) Atlaift wifus parahdus, las libds 1. janwarim 1883 fahrahjufchees nodofchanā par tirdſneezibas un ruhpnreezibas teefbu.

II. Atſwabinat krona, Keifariflahs zilts, pilf un Mufſu kabineta mufſchu un semju nomneekus no daschadeem mafajumeem pehzmintā mehra.

1) Atlaift ftahpes mafajumus, las libds Mufſu kronajuma deenai fahrahjufchees, la ari wifus mafajumus, las libds fchai deenai ufifti par nelahrtigu waj newajadſigu semes ufarschānu.

3) No wifseem libds Mufſu kronajuma deenai nepeedfifhteem fahdes atlihdſinajumeem par ehlu un wifū zitadu eetaifu nopoftifchānu, par semes nelabofchānu, par fokū nefahdfchānu, par faimneezibas rehkinu nelahrtigu weſchānu, par ta pee mufſchahm un semehm peederofcha lufstama ihpafchuma nenodofchānu un zitu kontrafta punktu ne-ifpildifchānu, la ari no atlihdſinajumeem par fahdi, las kronim zehluſehs no mufſchu un semju nepatureſchanas libds kontrafta gadu beigahm. — atlaift ne wairal la 300 rubkus preefch latras perfonas, un kad mufſchas waj semes atradufchahs semneeku waj pilſonu pagafsa tureſchanā, tad pa 50 rubk. no latra mahju faimneeka.

4) Ne-ufiftit wifadeem krona un mufſchu nomneekem nelahdus mafajumus par to eelfch punktēm 2 un 3 fchai manifeſta gabalā mineku kontrafta nofazijumu ne-ifpildifchānu, ja nomas laifs libds Mufſu kronajuma deenai bijis notezejis, bet aprehkini ar nomneekem wehl nebijufchi fheggti.

III. Preefch tahdu aifdewumu atmafafchanas, las no krona daschadōs laifōs doti perfonahm, beedribahm un kahrtahm, atwehlet fchahdus atweeglinajumus:

IV. Schi manifeſta augſchmineto gabalu I. un III. fpehku, ifnemot femifchki uſrahditus atgadijenus, ne-ifplattit uf parahdu mafajumeem, las nahlahs par agrateem dſehreenu nodofchanas nomajumeem, krona parahdeem par patentu un afzifes mafajumeem, par afzifes atteftateem preefch tabakas ifgatawofchanas un pahrdofchanas, uf parahdeem, las fahrahjufchees semes preſtandū mafajumōs, tautas uſtura kapitalōs, aifdewumōs if walftis kredita eſtahdehm un walftis rentejās, uf ſummu peedfifchānu, las peeder pee pilſehtu eenahkumeem, pee pagafstu nodofchanahm un pawifam uf nodofchanahm un mafajumeem, las nahlahs kahrtahm un femifchlahm eſtahdehm.

V. Atlaift uf pehzminteta pamata wehl nepeedfifhtos krona pagehrejumas par fahdi un ſaudejumeem, las padariti kronu deeneſtā libds Mufſu kronajuma deenai.

VI. Atlaift un nepeedfifht fchahdus ufliftus, bet libds Mufſu kronajuma deenai wehl krona lahdei

ne-aismalfatus malfajumus: strahpes malfajumus par 17 aprili 1874. g. isdota stempeku nodofchanas likuma aifkarschanu, kas nospreefisti wismafal 5 gadus eepreefshu Mufhu kronesjuma deenai; strahpes malfajumus par likumigo pirmahs un otrahs gildeš dokumentu, la ari ruhpneezibas (mastirdsneeziabas, aplahrt wefchanas un isnefashanas, pilfonu ruhpneezibas) un lomiju dokumentu truhfumu; strahpes malfajumus par padredu noslehghfchanas, kas pahrlahpj summu, lahda pehz eeguhtas tirdsneeziabas teešbas bijuse atkanta, un par ziteem pahrlahpumeem, kas mineti likumā par pofchlinahm preefshu tirdsneeziabas un ruhpneezibas teešbas (art. 113, 115—123, peel. pee art. 464 walšs likumu swoda, V. dala, likumā par pofchlinahm preefshu 1876. gada turpinajuma), un toš no agrafahm teešu eestahdehm ušlitos strahpes malfajumus par nehahrtigu prahwu eefahlfchanu un nepareifu pahrlahpufibu. Šchi nofazijuma spehšs ne-iplatahš uš tahm strahpes malfajuma dafahm, kas nahlahš par labu labdarigahm eestahdehm, teešnefcheem un teešu sekretareem, pahrlahpumu atlahhtejeem, la ari pilfehthas lahdei.

VII. Personahm, kas lihds Mufhu kronesjuma deenai padarijušahs nofeegumus un pahrlahpumus, dahwat fehchlaštibu un brihwibu uš pehzmineta pamata:

1) Wišus, kas padarijušchi nofeegumu, waj pahrlahpumu, par kureem likumā la augstakais šods nofazita naudas strahpe ne pahral par 300 rubteem, pahmetumi, peefihmejumi un rahjeeni, arefste, eeflehghfchana zeetumā, eeflehghfchana darbu namā un zeetofšnā, kas naw faweenotas ar lahdu fewišklu personištū waj lahrtas teešbu pafaudejumu, waj deenafra strahpes, kas ušlatafšs šodu likumu art. 65 p. 2—8; wišus, kas wainigi pee palaktaištū pafes iſgatawofchanas, waj las dšihwojušchi ar tahdahm pafehm (šodu likumu art. 975—977), ja tee pee tam naw apwainoti dehš ziteem swarigateem nofeegumeem, la ari wišus, kas iſdarijušchi mefcha likumu pahrlahpumus krons, Keifarištās žilts, pilš, kabineta, walšs krehwništū, bijuškū fugu buhwefchanas un lainu raktuwu eestahfchu mefchōš un ari to preefšchrafstu pahrlahpumus, kas iſdoti preefšch fugeezibas, lofu un malfas laifchanas pa uhdeni, upju un lanaku tihriſchanas no nogrimuſcheem fugeem un laiwahm un las beš nodoma maitajuſchi eetaifes uš uhdenš zekeem, kaut ari par tahdeem darbeem buhtu nofazita augstā strahpe nelā 300 rubt., — pret kureem lihds Mufhu kronesjuma deenai ne-eefahšts kriminal-iſmellejums, waj wehl netaiſištis no teeſas ſpreedums, waj kuru teeſas ſpreedums, kas noteefajis toš, wehl naw nahziš likumigā ſpehšā, no teeſas un strahpes atſwabinat.

Šchi fehchlaštiba ne-iplatahš uš personahm, kas padarijušahs lahdiſibu, krahpfchanu, ſweſchās mantas peefawinafchanu waj iſſchkehrdeſchānu un kufuku nemſchānu; uš personahm, kas aiflahruſchās zita godu un par to no ſchihm apuhdſetas, la ari uš personahm, kas padarijušahs pahrlahpumu, par kuru naudas strahpe naw jamalſa krons, Keifarištās žilts, pilš walšes un Mufhu kabineta lahdeš, nedš ari pee kapitala preefšch zeetumu eetaifſchānas.

Ta zaur ſcho manifeſta dahwata strahpes atlahfchana ne-atſwabina wainigo no peenahfumo, atlihdfinat padarito ſhabdi, aifmafkat patenta, tirdsneeziabas waj ruhpneezibas atteſtata wehrtibu, la ari aſiſti waj žitu nodofchanu, iſnemot to malfajamo daku, kas pehz augſcheja manifeſta punktihem atlahfsta, un ari ne-atek uš fewiſchōš atgadiehēdš no likuma pawehleto nofeegumu leetu un rihtu atnemſchānu waj nehahrtigu buhwef darbu noplehghfchanu un pahrlahofchānu (meera teeſnefchu šodu likumu art. 68). Iſmellejumi par mefcha likumu pahrlahpumeem, kas padariti loyigōš krons un priwat ihpafchneeku mefchōš, waj tahdōš mefchōš, kuru dehš paſtahm ſtarp kroni un priwat ihpafchneekem ſtrihds, ihwedami lihds galam nofazitā lahrtibā, lai waretu iſdabut atlihdfinajuma mehru, kas waretu nahftees priwat personahm waj lahrtahm.

2) Par wiſeem lihds mufhu kronesjuma deenai padariteem nofeegumeem un pahrlahpumeem, kuru tahlaka iſmellefchana zaur ſcho manifeſtu naw flehgtā, pamafinat to zaur kriminaliſkumeem nofazito nowezofchanas laiku pa weenu treſchdatu.

3) Wiſeem, kureem noſpreeſta naudas strahpe ne pahral par 300 rubteem, waj naudas strahpe

par mefcha likumu pahrlahpumeem, krons, Keifarištās žilts, pilš, kabineta, walšs krehwništū, bijuškū fugu buhwefchanas un lainu raktuwu eestahfchu mefchōš, un ari par to preefšchrafstu pahrlahpumeem, kas iſdoti preefšch fugeezibas, lofu un malfas laifchanas par uhdeni, upju un lanaku tihriſchanas no nogrimuſcheem fugeem un laiwahm, un par eetaifchu nenodomatu maitafchanu uš uhdenš zekeem, kaut ari pahral par 300 rubt., — kuru ſpreedums lihds Mufhu kronesjuma deenai nahziš likumigā ſpehšā, bet wehl maj iſpildits, atlahfšt strahpi; bet wiſeem, kas lihds Mufhu kronesjuma deenai padarijušchi darbus, par kureem nahlahš naudas strahpe pahral par 300 rubteem, pamafinat ſcho strahpi zaur 300 rubtu atwiltſchānu, pee tam tomehr tahda strahpes atlahfchana waj pamafinafchana naw iſplahtama uš atlihdfinajumu malfafchānu par padarito ſhabdi, uš patenta, tirdsneeziabas waj ruhpneezibas atteſtata wehrtibas aifmalfafchānu, aſiſti un žitahm nodofchanahm, iſnemot to daku winu naudas malfajums, kas pehz augſchejahm manifeſta punktihem atlahfsta, un ari naw atſelama leetu un rihtu atnemſchāna, kas ſonfiſhejami, un peenahlfchānahš, noplehšt un pahrlahot nehahrtigūš buhwef darbus, la ari naw pamafinajumi malfajumi, kas naw jamalſa krons, Keifarištās žilts, pilš walšes un Mufhu kabineta lahdeš, nedš ari preefšch zeetumu eetaifſchānas.

4) Par tahdeem darbeem, kas padariti lihds Mufhu kronesjuma deenai un par kureem nahlahš naudas strahpe, kas tel krons, Keifarištās žilts, pilš walšes un Mufhu kabineta lahdeš, waj pee kapitalateem pee zeetofſchānu eetaifſchānas, wainigōš, kas neſpehz aifmalfat noſpreeſtas strahpes naudas, nelikt arefštē, nedš ari nodot pee walšs darbeem waj noſtrahdāfchānahš; toš, kas ſchim brihſcham iſpilda tahdu strahpi augſchmineto naudas malfajumu weeta, — no areſtes un darbeem atſwabinat.

5) Wiſeem, kuri noteefati uš rahjeenu, peefihmejumu waj pahmetumu, arefsti, eeflehghfchānu zeetumā, eeflehghfchānu darba namā un zeetofšnā, kas naw faweenota ar lahdu fewišklu personištū un lahrtas teešbu pafaudejumu un kuru ſpreedumi lihds Mufhu kronesjuma deenai nahluſchi likumigā ſpehšā, bet wehl naw iſpilditi, waj ari ſchim brihſcham teel iſpilditi, — peedot un atſwabinat toš no strahpes.

Šchi fehchlaštiba ne-iplatahš uš teem, kas uš augſchminetahm strahpehm noteefati, waj iſpilda tahs par ſahdiſibu, krahpfchānu, ſweſchās mantas peefawinafchānu un iſſchkehrdeſchānu, kufuku nemſchānu, la ari par goda aiflahruſchānu, kas teeſajami pehz priwat ſuhdſibahm. Bet teem, kas par ſcheem nofeegumeem noteefati, waj teel strahpeti, pamafinat to no teeſas ſpreeſto eeflehghfchānas laiku par weenu treſchdatu. Tai pafchā mehra pamafinat ſchihš ſchirās eeflehghfchānas laiku teem, kas padarijušchi minetos nofeegumus lihds Mufhu kronesjuma deenai, bet kuru ſpreedumi wehl naw nahluſchi likumigā ſpehšā, waj pret kureem wehl naw eefahšts iſmellejums.

Tapat Mehš dahwajam peedofchānu un atſwabinajam no strahpes wišus, kas lihds Mufhu kronesjuma deenai noteefati par palaktaištū pafu iſgatawofchānu un par dšihwofchānu ar palaktaiſtu paſi; teem no wineem, kureem zaur ſpreedumu bij atmentas wiſas waj ari lahdas fewiſchās personiſtas waj lahrtas teešbas, atdot atfal atpafat wiſas teešbas, lahdas teem peederejuſchās pirms winu noteefafchānas.

6) Wiſeem, kas lihds Mufhu kroneschānas deenai padarijušchi nofeegumus un pahrlahpumus, par kureem nahlahš eeflehghfchāna lahofchānas namā un zeetofšnā ar lahdu fewišklu teešbu pafaudejumu, eeflehghfchāna darba namā un areſtantu rotās, — pamafinat pee strahpes nofazifchānas to no teeſas ſpreeſchāmo strahpes laiku par weenu treſchdatu; tai pafchā mehra pamafinat strahpes laiku personahm, kas lihds Mufhu kronesjuma deenai noteefatas uš minetahm strahpehm, waj iſpilda tahs.

7) Wiſeem, kas lihds Mufhu kronesjuma deenai padarijušchi nofeegumus un pahrlahpumus, par kureem nahlahš aifſubhtit uš dšihwi Sibiriſā waj uš tahrtahm gubernahm, iſnemot Sibiriſas gubernas, la ari wiſeem, kas uš tahdahm strahpehm noteefati, waj iſpilda tahs, dahwat teešbu: preefšch aifſubhtiteem uš tahrtahm gubernahm, iſnemot Sibiriſas gubernas, pehz 10 gadu notezeſchānas, un preefšch aifſubhtiteem uš dšihwi Sibiriſā — pehz 15 gadu notezeſchānas no ta laika,

kad winu ſpreedums bij nahziš likumigā ſpehšā — ſwabadi iſredſetees dšihwes weetu Eiropas un Aſijas ſtreewijas dafās, iſnemot galwas pilfehthas un galwas pilfehthu gubernas, un beš atnemo teeſbu atdoſchānas.

8) Lai waretu atweeglinat likteni personahm, kas lihds Mufhu kronesjuma deenai padarijušchās nofeegumus, par kureem teem nahlahš aifſubhtijums uš apmeſchānos par ſemneekem (na nocezenie); personahm, kas ſchim brihſcham noteefatas uš ſcho strahpi, waj iſpilda to; personahm, kas ſchim brihſcham iſ katorgas darbu ſchirās pahrgahjuſchās strahpes ſemneeku ſchirā, waj kurahm nahlahš buht pahrwefstahm iſ katorgas strahpes ſemneeku ſchirā, ja tahs padarijuſchās nofeegumu lihds Mufhu kronesjuma deenai, — atkaujā eefſchleetu miniſtram un Auſtruma-Sibiriſas generalgubernatoram, kuzam katraſ tam peefriht, pamafinat to no likuma preefšch nodofchānas strahpes ſemneeku pulkā nofazito 10-gadigo laiku teem strahpes ſemneekem, kas 4 gadu laifā pilnigi teizami uſwedufchees, strahdajuſchi derigu darbu un eeguwojuſchi zeetu dšihwofki; strahpes ſemneekem pehz 10 gadu notezeſchānas no winu nodofchānas ſchāi ſchirā, atwehlet iſredſetees dšihwofki; strahpes ſemneekem pehz 10 gadu notezeſchānas no winu nodofchānas ſchāi ſchirā, atwehlet iſredſetees dšihwofki, iſnemot galwas pilfehthas un galwas pilfehthu gubernas, pee tam tee uš 5 gadeem nododami weetiſchās poliſijas uſraudſibā un wiſu lahrtas teešbu pafaudejuma weeta teel atſihti par tahdeem, kureem pehz šodu likuma art. 43 atnemas wiſas fewiſchās personiſtas un lahrtas teešbas, tomehr beš agrako ihpafchumu teešbu atjaunofchānas.

9) Atkaujā eefſchleetu miniſtrim un Auſtruma-Sibiriſas generalgubernatoram, kuzam katraſ peenahlahš, pamafinat teem, kas ſchim brihſcham iſpilda katorgas darbus un noteefati par wiſpahrigem nofeegumeem, ja tee zaur labu uſweſchānos un strahdibu iſtrahdijuſchees par fehchlaštibas zeenigeem, to no teeſas ſpreeſto katorgas laiku, bet ne wairal la pa weenai treſchdafai, un katorgu uſ wiſu muſchu pahrwefht katorgā uš 20 gadeem.

10) Preefšch amata wiſreem, kureem lihds Mufhu kronesjuma deenai nahluſchās strahpe pehz šodu likuma art. 65, punktihem 2—9, ne-erandſit tahdas strahpes par ſchkehrſti pret tahrtat tiſchānu deenafstā un pret penſiju un goda ſihmju dabuſchānu, iſnemot goda ſihmes par godigu deenafstā iſpildifchānu un Sw. Wladimira ordeni par gadu iſdeenefchānu.

VIII. Personas, kas padarijušchās tahdus pretlikumigūš darbus waj tahdus paſtahwoſcho preefšchrafstu pahrlahpumus, par kureem teem nahlahš, waj jaw noſpreeſta naudas strahpe, kas uſleekama adminiſtrajijas lahrtibā, no tahdas strahpes atſwabinat tai pafchā mehra un ar teem pajcheem iſnehmumeem, kas nofaziti ſcha manifeſta VII. gabalā 1, 2, 3 un 4, punktēs, ja tiſ ſchihš naudas strahpes naw leelata mehra atlahfchānahš pehz ſcha manifeſta ziteem gabaleem.

IX. Meſcha amata wiſrus un deenafstneekus, un ja ſchee pehdejee malfafchānas neſpehjneeti, wiſadu ſchirū ſemneekus, kureem noſpreeſta waj ſpreeſchānā naudas strahpe par to, la dehš winu ne-uſluhfofchānas no neſinamahm personahm lihds Mufhu kronesjuma deenai padaritas mefcha ſahdiſibas waj žiti mefcha likumu pahrlahpumi, no minetahm strahpehm atſwabinat. Šchi fehchlaštiba ne-iplatahš uš teem mefcha amata wiſreem un deenafstneekem, kas ar apſinu atwehlejufchi tam pahrlahpt toš preefšch meſcheem paſtahwoſchōš preefšchrafſtus.

X. Wainigu personu mantineekus, la ari tahdus, uš kureem gut atlihdiſiba dehš iſto wainigo malfafchānas neſpehziabas, uš kureem ne-iplatahš tahs ſcha manifeſta V. gabala punktēs 9 un 10 nofazitahš brihwibas, — atſwabinat no malfafchānas atlihdiſibas pret kroni, ja no nofeedſiga darba padariſchānas laika lihds Mufhu kronesjuma deenai notezejuſchi 10 gadi.

XI. Malfajumi, kas lihds Mufhu kronesjuma deenai jaw enahluſchi preefšch to ſchāi manifeſtā minetu naudas strahpes malfajumu un nodofchānas parahdu pildifchānas, iſnemot toš ſcha manifeſta I. gabalā, punktēs 1, 2 un 6 minetos, la ari ſummas, kas preefšch winu pildijuma atrodahš dafchās walhibas eestahdeš naw atpafat

bodami, nešj us ziteem malfajumeem atrehtlinajami.

XII. Teem, kas libds Mufsu fronejuma deenai noteefati par wasafchanos un furi darihs sawu wahrou un lahrtu sinamu, pehz dabutahs apleezibas no weetigahs teefas, atkaut atgreetees sawa pagasta, waj atkaut peerakstitees pee ziteem pagasteem, ja schee waj winu pagasti ar to meera; bet personahm, kurahm pehz lifuma naw waja-dsihs peerakstitees pee pagasteem, atkaut atgreetees Griepas Kreewijas apgabals.

XIII. Personahm, kas nosubtitas us Sibiriju administrazijas lahrtiba pehz pagastu spreedumeem, kas notikuschi libds Mufsu fronejuma deenai, la ari teem, kas aissubtititi us apmeschanos, deht winu pagastu libds schai deenai notikuschas atfazischanahs no winu usnemschanas, ja winu usweschanehs teel apleezinats par labu, ir atweschanehs pehz 3 gadu notezefchanas no winu apmeschanahs laika aissubtitijuma weetas, ta no lifuma (XIV. sehjuma, lit. par aiss, art. 896, pehz 1876. g. turp.) atkaut pahreeschana zitahs gubernahs un zitahs pagastahs, isnemot til gubernahs, is kurahm tee aissubtititi.

XIV. To Mums no Deewa doto teefibu, apschelot un faudset, isplahridami us personahm, kas padarijuschas noseedsibas darbus, Mehs schai manifestah dahwajam Mufsu ischeklastibu ne til teem noseedsneekem, kas zaur sawas wainas ih-paschiba war pelnit pilnu peedofchanu, bet ari teem smagakeem noseedsneekem, kas zaur foda meeriga zeechanu, usweschanos un darbigu dsihwi parahda tikumigum labofchanos.

Meschaubidamees, la tahdus, kas nopeetni noscheplo sawu noseegumun atgreeschahs us laba likumiga un ishta peenahmu ispidlischanas zeta, war atrasi ari to pulka, furi, atlahpdamees no fwehtas ustizibas swebrestibas pret troni, lifumu un tehwiu, krituschi walsts noseegumds, Mehs schai Mufsu fronejuma deenah atraduschi par labu, atwehrt ari schai noseedsneeku schikrai zefu us Mufsu scheklastibu.

Tadeh Mehs, ne-isnemdami ari walsts noseedsneekes no atweeglinajumeem, kas dahwati scha manifesta VII. gabala, punktis 1-7 personahm, kuras padarijuschas prastus kriminal-noseegumus waj pahrlahpumus.

1) Atkautjam eelschleetu ministram pehz Mufsu fewischkeem usrahdiujumeem isplatit tos scha manifesta VII. gabala, punktis 8 minetos atweeglinajumus us walsts noseedsneekem, kas aissubtititi us apmeschanos par semneekem (сознаю носендари) un tos ta pascha VII. gabala 9. punktis minetos atweeglinajumus us teem, kas ispilda la-torgas darbus.

2) Atkautjam ari eelschleetu ministram, pehz weenoschanahs ar justizministri, par teem walsts noseedsneekem, kas zaur sawu noseegumu noscheplochanu un labu usweschanos pelnitu teclatu strahpes atweeglinajumu, neta scha manifesta augschmineta VII. gabala nozajits, nahft par Mums ar fewischku dolladu.

3) Atkautjam eelschleetu ministram, zelt Mufsu nospreeschana preeschah to personu likenti, kas administrazijas lahrtiba aissutitas waj atrodahs sem fewischlas polizijas usraudsibas par walsts noseegumeem, un kas deht sawas wainas ih-paschibas waj deht sawa noseegum noscheplochanas pelna scheklastibu, la ari atswabinat no aissleeguma, dsihwot sinamahs weetas, tos tahda wihsch strahpetus, kuru atgreeschanahs schahs weetas saweenojama ar publikas lahrtibas un kauschu meera pagehrejumeem.

4) Atkautjam eelschleetu ministram, lahdit Mums preeschah luhgumus no teem, kas patwarigi atlahjuschi pehz walsts noseeguma padarischanas un kureem naw peerahditi noseegumi, kas strahpejami pehz fodu lifuma art. 251., bet las wehlahs atgreetees dsimteneh un zaur ustizibu pret troni un tehwiu dschist sawu agralo wainu.

5) Tahdus walsts noseegumus, kas pehz lifuma zaur nowozofchanos neteel dschisti, (fodu lifuma art. 161), bet las libds Mufsu fronejuma deenai 15. gabala laika palituschi neisdabuti, pawehlam nodot aismixstibai un pret teem peh scheem noseegumeem wainigeem ne-eesahfti kriminal ismellejumu.

6) Pawehlam ari aismixstibai nodot noseegumus, kas strahpejami pehz fodu lifuma art. 246-248 un las libds Mufsu fronejuma deenai palituschi ne-atlahfti. Personahs, kas par tahdeem

noseegumeem apsubstetahs waj ispilda strahpi, atswabinat no atbildibas un strahpes ar wiseem wina isnahlumeem, pee lam teem, kas noteefati us lahrtas teefbas pasaudejumu, la ari winu likumigeem behneem, kas dsimuschi pehz spreeduma pasludinajuma wezakeem, atdodamahs atpalak wisas personiflas un lahrtas teefbas, kas teem peederejuschas pirmis wainu nosodischanas, til ween bes teefbahm us wainu.

7) Kalna eedshiwotajeem, kas daschadhs laifos aissubtititi us administrazijas waras pawehlti par dalibu pee Kawafazija notikuschahm nelahrtibahm, dahwajam pilnu peedofchanu.

8) Personahm is daschadahm laizigahm lahrtahm un amateem, kas zeetuschas strahpi par dalibu pee dumpja 1863. gada Potu un Reetruma-Kreewijas gubernahs un kurahm pehz atweeglinajumeem, kas dahwati zaur Mufsu ne-aismixstia Jehwa Wisuscheligakahm pawehlti no 25. maja 1868 g., 13. maja 1871. g. un 9 janwara 1874 g., til wehl aissleegta ustureschanahs galwas pilsehtas, galwas pilsehtu gubernahs, Potu un Reetruma-Kreewijas, waj ari zitahs gubernahs, la ari eestahschanahs walsts un publiska deenesah zaur wehleschanahm, waj kuras wehl libds schim stahw sem polizijas usraudsibas, — pehz pilnigas atswabinaschanas no polizijas usraudsibas dodam teefibu, swabadi isredstitees dsihwes weetu, bes lahdeem aprobeshojumeem, la ari teefibu, eestahtees walsts deenesah un publiska deenesah zaur wehleschanahm. Bet schi scheklastiba naw isplatama us personahm, kas noteefatas par slepkawibahm, mozischanas, laupischanas un dedsinaschanas darbeem, kuri pahtrahdati preesch dumpja wezinaschanas. Schis personahs, la ari tee is 1863. g. dumpja dsichschee dalibneeki, kas Sibirija waj zitahs weetas krituschi jaundhs noseegumds, lauda til las scheklastibas, kas zaur scho manifestu nosajitas preesch wiseem prasteem noseedsneekem.

9) Personahm, us kurahm isplatijusehs pagahjuscha punktis minetas scheklastibas spehs un kurahm zaur fewischlahm Wisuscheligakahm pawehlesch wehl naw atdotahs tahs wina, ee preesch noteefaschanai peederoschahs teefbas, la ari winu likumigeem behneem, kas dsimuschi pehz wezatu noteefaschanas, — atdodahm agralahs dsimuma teefbas, til ween bes la schim personahm tiktu atdoti tschini, ordeni, goda siches un zaur deenastu eeguhthas teefbas, un ari bes ihpaschuma teefibu atjaunoschanas.

10) Strahpes semneekem, kas is Potu un Reetruma-Kreewijas gubernahm nosubtititi us Sibiriju waj us walsts tahfatahm gubernahm, dahwajam teefbas, lahdas pehz lifuma peeder nodofchanu malfataju lahrtahm. Teem no wineem, kas, palidami nodofchanu malfataju lahrtah, wehlahs apmestees sawa dsimteneh, wajag peenest to pagastu usnemschanas spreedumu, pee kureem tee nodomatu peerakstitees un aismalfat wisus trona malfajumu parahdus, kas sahtrahjuschees wainu aissubtitijumu weetas un zaur scho manifestu naw atlahfti. Tee, kas nepeenes usnemschanas war apmestees sawa dsimteneh ar weetigahs wal-dibas atkauti, pehz kuras nosajijumeem tee tad teel peerakstiti pee pagasteem, bet bes wainu ih-paschuma teefibu atjaunojuma.

11) Aisgabhejus is Potu un Reetruma-Kreewijas gubernahm, weenalga waj tee peenehmuschchi waj nepeenehmuschchi ahrjemes pawalstneezibu, Mehs pawehlam atstahft bes ismellejuma par dalibu pee 1863. g. dumpja, pee lam tee til nododami us 2 gadeem polizijas usraudsiba sawa dsimteneh waj zitahs walsts weetas; pehz scha laika notezefchanas atkautjam eelschleetu ministram, us peenahlofcho weetigo generalgubernatoru un gubernatoru luhgumeem, atswabinat tahdus aisgabhejus no usraudsibas, bet bes ihpaschuma teefibu atjaunojuma. Schi scheklastiba ari ne-isplatahs us personahm, kas noteefatas par slepkawibahm, laupischanas un dedsinaschanas darbeem, kuri pahtrahdati preesch dumpja wezinaschanas; preesch schim personahm paleel spehla ta zaur Wisaugstia pawehlti no 18. junija 1871. g. nosajita lahrtiba preesch Potu un Reetruma-Kreewijas gubernu aisgabheju luhgumu zaurlofchanas, las issaka wehleschanos, atgreetees Kreewija.

XV. Tee ismellejumah waj teefaschanah stahwofchee, kas zaur scho manifestu atswabinajami no teefas un strahpes, bet aiss pahrlaeginaschanahs

no sawas newainibas wehlahs attaisnotees zaur teefu, war 6 mehneschu laika no manifesta deenas luhgt, la eesahftais ismellejumus un teefaschana wainu leeta tiktu turpinati. Tapat ari tee, kas par darbeem, kuri padariti libds scha manifesta isfludinajuma, wehlak tiktu zaur scha manifesta spehlu atswabinati, bet negribetu to peenemt, war weena mehnescha laika no tahda nospreeduma pasnojuma luhgt, la wainu leetas tiktu pabeigtas likumiga lahrtiba. Til par pirmem, la pehdejeem tad wehlak strahpe zaur scho manifestu neteel atzelta, ja tee no teefas tiktu atstahfti par wainigeem.

XVI. Tahdus atgadijeendhs, kad iszetahs schaw-bischanahs par scha manifesta ispidlijumu, wisahm walsts eestahdehm wajag greestees ar peeprahsumeem pee waldofcha fenata, kas tahdus jautajums, kuru isfahschirchana nestahw wainu waribah, is-prafa Mufsu nospreedumu likumiga lahrtiba.

XVII. Par brishwibahm un ziteem atweeglinajumeem preesch Mufsu pawalstneekem Somijas Leelknafa walsti teel isdohs fewischks nosajijums.

Dohs pirmah trona pilsehta Mafkawah, 15. maja deenah, pehz Kristus dsimschanas weens tubstots astonsimts astondeesmit treschajah, un Mufsu wal-dibas treschajah gada.

### Sihki notikumis is Rigas.

Sihkonis. 21. majah ap plkst. 1 deenah pelbodamees noslihla nama ihpaschneeka Rosbacha 13 gadus wezais dehts Wilhelmus.

Pafahrees. 21. majah ap plkst. 3 pehz pusdeenas, Grahwa muischah, masajit Lehgera eelde, Nr. 81, pagrabah atrada palahruschos saldatu dehtu Jahsepu Mehslinu.

### Deewa-kalposchana Rigas basnijahs.

Swehtdeet, 29. majah.

Jehlaba basnijah:	Spredikis pulstien 10 w. m. Scheuermann
Petera basnijah:	" " 10 mahj. Lutens.
" " " " " "	6 mahj. Boelchau.
Domes basnijah:	" " 10 sup. Bentsh.
" " " " " "	2 mahj. Verbatus.
Sahnu basnijah:	" " 9 l. m. Gaehtgens.
" " " " " "	2 l. m. Walter.
Gertrudes basnijah:	" " 10 l. m. Schilling.
" " " " " "	2 w. m. Silbe.
Jesus basnijah:	" " 9 w. m. Bergmann.
Mahetinu basnijah:	" " 10 l. m. Raehbrandt.

### Mandas-papihru zena.

Rigah, 25. majah 1883.

P a p i h r u		malf. prahija	
Rusimperrals	8,22	8,24	
5% bankbitetu 1. isladums	95 1/2	95 3/4	
5% " " 4. " "	92 3/4	93	
5% instr. 5. aisnehmums	93 1/2		
Austruma aisnehmums no 1877. gada	92	92 1/2	
1. 5% Kreewu prem aisnehmums	225 1/2	225 3/4	
2. " " " "	213 1/4	214 1/2	
Rib.-Wolog. dselshjela obl. 2. aisnehmums			
5% lonjol. 1871. gada aisnehmums	136 1/2		
Defas wif. hipoteku bankas 5 1/2% obligazijas			
Kreewu sem. kred. 5% kiblu-ahm.	134 1/2	135	
Charlowas semst. 6% kiblu-siches	92 1/2	92 3/4	
Rigas kom. bankas ah.	266		
Rigas-Dinaburgas dselshjela ahzijas	147 3/4		
Dinaburgas-Witebskas dselshjela ahzijas		162	
Warschawas-Teresp. dselshjela ahzijas	130		
Driks-Witebskas dselshjela ahzijas			

### Tirgus sinas.

M a f f a p a r	pahru		pudu		poda		muzu	
	rbt.	tap.	rbt.	tap.	rbt.	tap.	rbt.	tap.
Rubju	—	—	1	03	—	—	—	—
Melochu	—	—	—	97	—	—	—	—
Ausu	—	—	—	82	—	—	—	—
Linschllas	—	—	—	—	—	—	—	—
Raktupeku	1	60	—	—	—	—	—	—
Sweesta	—	—	—	6	—	—	—	—
Labu silku	—	—	—	—	—	—	23	—
Prastu silku	—	—	—	—	—	—	12	—
Rupjas sabs.	—	—	—	55	—	—	—	—
Stanglas sabs.	—	—	—	50	—	—	—	—
Stangu dschis	—	—	—	2	20	—	—	—
Reipu dschis	—	—	—	2	40	—	—	—
Kapu tabaku	—	—	—	—	—	—	—	—

Rihst 25. majam atnahftuschi 505 kugi, aisgabjuschi 396 kugi.

Sludinājumi.

Dr. Makšewitsch,

"Bellevue" weefnizā.

Munas-stundas kungeem:

no pulstien 2-4 peh3 pusdeenās.

Dahmahm:

no pulstien 2-4 peh3 pusdeenās.

Diwi godīgi sehni,

wezumā no 14 līdz 15 gabem, ar stolas sūnabam, top labā leelā bekerejā Rīgā par mahzēkem uš drihsu eestabščanos melleti. Dapeeprasa Mašl. Abi-Rīgā Jaun- un Smilšču-eelā stūbrī Nr. 48, bekerejā.

Par sīnu.

Nupat isnahtuščā grahmatina

Sarini is dsejas lauka

no R. Libela (Gedona) tagad atrodahs Walfā M. Rudolff grahmatu bodē generalkommissā un buhs dabujamas wifās grahmatu-bodēs.

Dshiwokla pahremainišchana.

Tagad es dshiwoku ahrypik. Jaun-eelā Nr. 45a. Dahmas atrod laipnu usnemščanu, sem stingras kluzesščanas. Wezmahle J. Friedberg.

Weens furinatajs

un diwi kalpi atrod tuhliit darbu Woler-muisčas sahu. dširnowās uš Radecki dambja.

Manā grahmatu- un bilšču-drukatawā un Latw. grahmatu-pahrdotawā Rīgā pee Petera basn. un wifās zitas grahmatu-pahrdotawās dabujams:

Kreewu-walodas mahzibas grahmata preešč Latiw. jaunekl. jag. peh3 konkurja no L. M. A. D. Mafsa 80 lap.

Kaucaņas semes aprakšišchana. No G. G. Croon, Reelwahrdes un Leel-Dumpramuisčas mahzitaja. Mafsa 40 lap. Ernst Plates.

No maja mehnesča 9. deenas fahkot atrodahs mans weikala lokals gipschu-, krahsnspodiu- un krihta-noliktawa Reelā Rehnina eelā Nr. 32,

Antipowa namā, blakus Bahzu amatneeku beedribas namam.

J. C. Belm.

Behfîs

Peteršona Stuhra bodē pee

"Selta šwareem"

pahrdod: zaur pastahwigu pahrdošānu bekerejā ori pa karstajem wafaras mehnesčhem katrā laikā tilai seišču Rīgas sauso rauku uš A. Wolffschmidta fabrilas, wifadas šilku fortes bodem, wefelās un pušmužās ar peerehkināščānu par atweščānu, tapat ari isfaptes wifās leelumās, taisni is ahrsemedm ewestas, pa Rīgas zenabm, eelšč- un ahrsemes koka- un almina isfapšču bruzeklus, 72 grabdu wiššiprolahs seepu- sables tilai gabalās; galdus un traufus preešč godeem isihreju un tad wairak prezes uš weenreis eepehrt, tad bes mafas; wifās zitas bodes prezes top uš to lehtalo aprehšinatās.

Krodšineekem.

Wafahs un leelās Peterburgas un Rīgas Grūnberga spitsčas palās un listēs, boubons, falka pihpes, forkus, tabaku, ištos Satschi Manqubi un Wofennise papirošus pa 3, 5, 10, 25 gab., zīgarnus pa 2, 5, 10 gab. fapalatus, leelalās dakās eepehrtot taisni is fabrikahm, pa wislehtakahm zenabm.

Ištās keisarištas tehniščigās patenteretās Steiermarkas



iskaptes

no leeta tebrauda, ar un bes selta rakstem, tā ari ištos Schwabhu un wislabatos Batawijas isfapšču- srihklus, isfapšču galodinas, wislabalos Anqļu sēpus un rihkus preešč isfapšču bružinasčanas nupat dabuja un peedahwā

Johannes Mitschke, 1 tebrauda-preešču- un šchajamu-rihku magasiņā.

Reinlandes dširnu-akmīkus

4 pehdi plati, 17 zollu beesi, apalshejais almins 10 zollu, pahrdod seepneel lalnā, Wauflas eelā Nr. 42, Weel-dširnowās pee melderā Joh. Gā.

Preešč weena frogā, lursch uš Durgem 1884 nahls brihwis, top mekleto

rentneeks, furam ir eespehjam, šchīni frogā eerihkot bodi. Šas to gribetu rentet, tee lai ar labahm leezibahm peeteizahs pee Bilštin muisčas waldees pee Kolkneses stanžu.

Kaufāšias magasiņe Jaun-eelā Nr. 19, pretim domēs gangim, peedahwā jaunu fahšijumu par derigu atšibiu ištō Persijas kufairu pulweri, tā ari ištos Persijas šibda galwas lafatus. W. D. Zaralow.

Nikolai-eelā Nr. 15, sehtā, ir pahrdodamas kumodes un zitas leetas.

Dubultos

dselšezela stanžias tuwumā, pee tirkus plaiščā ir isihrejama restorazija ar wifem faimneezibas peederumeem, numuru-lambareem, alus-pagrabu, ari dalita, preešč bodes lokaleem. Klaitalas šinas pee Belegrudowa.

Tornakalna Latw. palihdšibas beedriba

otrās Wafaras-šwehtās, 6. juniā 1883

isbrauks salumās uš Waischzeemu pee Slogas ar twaitoni „Omnibus.“

Wafsa par turp- un atpalaibrauščānu kungeem 80 lap., kundšem 60 lap., behrneem un tas šwehtu weetā ween peedalās, mafsa 30 lap. Itees no beedribas ruhmes plši. 6 rihā, nobrauks no Dubultu steekem plši. 1/7 rihā un brauks atpaka plši. 1/9 wal. Peeturehš pee Redibamba, Bilerinās, Rajorās un Dubultās.

Biletēs ir dabujamas: W. Irbit lunga grahmatu-bodē pee Schablu-wahrteem, Igezeemā pee D. Ohjol Iga Smilšču-eelā Nr. 5, J. Frey Iga uš wezas Jelgawas schofejas Nr. 20, Tornakalnā pee K. Irbe Iga Bekermuisčas eelā Nr. 6 un isbrauščanas deenā uš kuga. Kahrribas kommissija.

Wöhrmann u. Dehls, Rīgā.

Rīgas dsells = seetawa,

maščinu-fabrika un kugu-buhwetawa

dara zaur scho šinamu, ka wina sawu pilsehtas kantori pahrzehluše uš Bastei-bulwari Nr. 2, Medliha namā, kur peenem apstallejumus uš daschadabm maščinahm, katleem un leetahm is leetas dselšes, it ihpašči kapu krusseem, sehtahm, trepehm un krahsnim, hermetištahm krahsnē durwim, dabrsu mehbelem u. t. t. Wusturi deht eestatiščanas ir isilkti.

! Iškaptēs! Amerik. iskapschu-galodinas,

dširkles, buhwju-apkalumus un wifās amatneeku-rihku fortes tilai pirmo forti ar apgalwoščānu, ka labas, peedahwā leelumā un mafumā pa lehtahm zenahm

G. Schönfeldt,

leelajā Sinder-eelā Nr. 12.

Sina preešč Widsemes un Kursemes.

J. Redlich

gruntigā un wisuwezakā

Englišču magasiņē



šchīni gadā tapat tāpat tā preeščslaitā teek pahrdotas til ween tahs ihstenahs Steiermarkas jeb Austrijas semes isfaptes, no ta wifufihkštaka kafamā tebrauda, taisnas un lihkas, garas un ihfas, tā ari tahs patent-iskaptes ar selta wahrdeem, no kaufeta tebrauda, furas pee sables til waren lipigas, tā puznāšis pee bahrsdas. Aridsan tahs garahs Bruhschu labibas- un tahs ihfahs štiprahs atwasu- jeb zīnu-iskaptes, Itālijas semes isfapšču galodinas, Strahlsuntes isfapšču alminaineem un himstein almina bruzekli jeb srihki un luhdsu wehrā likt, ka manas isfaptes un tee Strahlsuntes isfapšču alminaineem un himstein almina isfapšču bruzekli jeb srihki, eelšč tahs leelas Maflawas israhdiščanas 1863, Rīgas semto-pibas israhdiščanā 1871 un Wihnes (Wien) wispafaulēs israhdiščanā 1873. gadā, ar tahm šchēit blakam redsamahm goda-šihmehm puščkotas kluwa; tā aridsan teek wehl pahrdoti ahmurini un laktinas preešč isfapšču kapinasčanas, grahwju-šchipeles, sirgu- un gowu-kehdes, dselšu-pinekli un daudš zitadas leetas preešč mahju-waldisčanas un semes uskopščanas.

No jensures atwehlets. Rīgā, 27. majā 1883.

Drukats un dabujams pee bilšču- un grahmatu-drukataja un burtu-lehjeja Ernst Plates. Rīgā pee Pehtera basnizās.

No polijijas atwehlets.